

N:o 51.

Af herr **K. E. Holmgren**, om ändring af §§ 6 och 13 riksdagsordningen.

Vid föregående riksdagar hafva flere motionärer framställt förslag om ändring i riksdagsordningens 13 § rörande representationsrätten mellan landsbygden och städerna. Genom folkmängdens hastiga ökning i städerna hafva dess representanter sedan första valperioden af vårt nuvarande representationssätt ökats från femtiofem till sjuttiosex, då deremot landsbygdens representanter under samma tid ökats från etthundratrettiofem till etthundrafyrtiosex. Att några åtgärder måste vidtagas för att rätta detta missförhållande ligger i öppen dag, i synnerhet som den för landsbygden ofördelaktiga proportionen med hvarje år varder allt större.

Under denna riksdag har motion blifvit väckt om begränsning af ledamöternas antal i så väl Första som Andra Kammaren. Då jag i princip gillar detta förslag, utom hvad det rör antalet representanter, hvilket jag anser böra nedsättas i enlighet med den af herr Norén m. fl. vid 1888 års riksdag afgifna reservation till konstitutionsutskottets betänkande n:o 9, får jag, under åberopande af de skäl som i denna reservation blifvit anförda, vördsamt föreslå,

det Riksdagen måtte antaga nedanstående förslag till ändring af §§ 6 och 13 riksdagsordningen att hvilatill vidare grundlagsenlig behandling:

§ 6.

1. Första Kammaren skall bestå af etthundrafyrtiofyra ledamöter, hvilka för en tid af nio år utses af landstingen och stadsfullmäktige i de städer, som ej i landsting deltaga. Hvarje landstingsområde och

sådan stad, som nu är nämnd, utgör en valkrets, för hvilken, efter folkmängden inom dess område, väljes en riksdagsman för hvarje fullt tal, motsvarande en etthundrafyrtiofjerdedel af rikets folkmängd.

2. För valkrets, som har mindre folkmängd än i mom. 1 sägs, väljes dock en riksdagsman.

3. Derest det antal riksdagsmän, som med tillämpning af stadgandena i mom. 1 och 2 bör utses, icke uppgår till etthundrafyrtiofyra, skola, för ernående af detta antal, de valkretsar, hvilkas folkmängd mest öfverskjuter det tal, som enligt mom. 1 är bestämmande för riksdagsmännens antal inom valkretsarne, vara berättigade att hvardera välja ytterligare en riksdagsman.

4. Det antal riksdagsmän hvarje valkrets, enligt ofvan angifna grunder, eger utse, bestämmes hvartionde år af Konungen; och skall vid tillämpning af den sålunda fastställda ordningen iakttagas, att inskränkning icke sker i vald riksdagsmans rätt att under föreskrifven tid utöfva riksdagsmannakallet.

5. Upphör stad att i landsting deltaga under den tid, för hvilken den af Konungen fastställda ordningen är gällande, inträder stadens rätt att utse riksdagsman dock icke förr, än ledighet uppstår i den valkrets staden förut tillhört.

§ 13.

1. Andra Kammaren skall bestå af tvåhundra-tolf ledamöter, deraf etthundrafyrtiosex för landet och sextiosex för städerna. Dessa ledamöter väljas för en tid af tre år, räknade från och med januari månads början året näst efter det, under hvilket valet skett.

2. Å landet, hvartill i fråga om riksdagsmannaval äfven räknas köpingar, utses för hvarje domsaga en riksdagsman. Understiger domsagornas antal etthundrafyrtiosex, skola för ernående af det bestämda antalet riksdagsmän de folkrikaste domsagorna, så vidt ske kan, häradsvis indelas i två valkretsar, som hvardera välja en riksdagsman. Öfverstiger domsagornas antal etthundrafyrtiosex, skola, i den mån sådant er-

fordras, angränsande domsagor, som hafva minsta folkmängd, förenas, två och två, till en valkrets.

3. I stad, hvars folkmängd uppgår till eller öfverstiger en sextiosjettedel af folkmängden i rikets alla städer, väljes efter stadens folkmängd en riksdagsman för hvarje fullt tal, motsvarande en sextiosjettedel af städernas folkmängd. Städer med mindre folkmängd än nu är sagdt ordnas, så vidt lämpligen ske kan länsvis, i så många valkretsar, som, med iakttagande af att hvardera utser en riksdagsman, erfordras för uppnående af det i mom. 1 föreskrifna antal riksdagsmän för städerna.

4. Indelningen af omförmälda valkretsar, så ock riksdagsmännens antal för hvar och en af de städer, hvilkas folkmängd i och för sig berättigar dem att utan förening med annan stad välja riksdagsman, bestämmes, efter ofvan angifna grunder, hvart tionde år af Konungen. Den ordning, som sålunda fastställles, vinner tillämpning vid de val, hvilka näst derefter, enligt § 15 mom. 1, skola ega rum. Köping, som erhåller stadsprivilegier, räknas i fråga om riksdagsmannaval fortfarande till landet, till dess ny valkretsordning varder fastställd.

Om remiss till konstitutionsutskottet anhålles.

Stockholm den 26 januari 1889.

K. E. Holmgren
från Upsala län.
